

Nr 136.

Av herr Nilsson i Bästekille m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lantbruksnämnderna: Omkostnader.

Under nionde huvudtiteln föreslår departementschefen, att anslaget till Lantbruksnämnderna: Omkostnader höjes med 375 000 kronor till 1 825 000 kronor. Som skäl anföres, att lantbruksnämndernas resekostnader blivit oberäknat stora. Enbart resekostnaderna ha under budgetåret 1949/50 uppgått till högre belopp än förslagsanslaget till omkostnader. Nettoutgiften för budgetåret 1949/50 har därför kommit att överstiga anslaget med inte mindre än 528 016 kronor.

Av vad som blivit bekant om lantbruksnämndernas verksamhet framgår tydligt, att det till betydande del varit deras arbete med förköpslagens och jordförvärvslagens tillämpning, som inverkat på resekostnadernas stegring. Då lantbruksnämnderna haft att enligt dessa lagar träffa avgöranden, som för enskildas rätt varit av avgörande betydelse, har det varit förklarligt, att nämnderna i sin helhet, i många fall på ort och ställe, velat skaffa sig ingående kännedom om förhållandena.

I fråga om förköpslagens tillämpning torde icke resultaten ur rationaliseringssynpunkt ha motsvarat vare sig förväntningarna eller de betydande omkostnaderna. Förköpslagen har år 1949 inte resulterat i mer än femtioett egendomsförvärv och 1950 femtioåtta, trots att lantbruksnämnderna år 1949 prövade 6 700 förköpsärenden och 1950 7 900 dylika.

Då resultatet av detta arbete, som bundit stor arbetskraft och förorsakat stora omkostnader, torde sakna praktisk betydelse för den yttre rationaliseringen, kan det ifrågasättas, om det är rimligt att fortsätta på samma sätt som hittills, särskilt då statsmakterna stå inför tvånget att genomföra besparingsåtgärder av vittgående slag. Förköpslagen torde utan någon olägenhet för rationaliseringsarbetet kunna upphävas, och motion härom är väckt vid årets riksdag. I annat fall bör lagens handhavande kunna ordnas på ett mindre arbets- och kostnadskrävande sätt än som sker för närvarande, då tydligen alla ärenden prövas, där förköpslagens användning är möjlig. Om förköpslagen fortfarande skulle gälla, torde prövning av dess tillämpning utan olägenhet kunna inskränka sig till sådana fall, där någon jordbrukare för rationaliseringssyften hos lantbruksnämnderna påkallar lagens tillämpning.

Då i denna anslagspost, antingen genom förköpslagens upphävande eller

ändrade instruktioner för dess tillämpning, finnas betydande möjligheter för anslagsminskning hemställa vi,

att riksdagen ville till Lantbruksnämnderna: Omkostnader anvisa ett förslagsanslag på 1 450 000 kronor för budgetåret 1951/52.

Stockholm den 24 januari 1951.

Jöns Nilsson
i Bästekille.

Märta Boman.

Carl Östlund.

Einar Hægglom.
